

Analysavdelningen
Enheten för energisystem
Ellen Svensson
016-544 24 52
ellen.svensson@energimyndigheten.se

Finansdepartementet
Skatteeconomiska enheten
Viktor Gunnarsson
Jakobsgatan 24
103 33 Stockholm

Yttrande angående ändrad beskattning av vissa biodrivmedel

Sammanfattning

- Energimyndigheten tillstyrker delvis förslaget, i synnerhet skattebefrielsen av HVO, men med vissa reservationer mot den högt angivna skattesatsen för FAME.
- Energimyndigheten har reviderat underlaget till statsstödsrapporten efter nyinkommet material från berörda företag och förordar att ändringar i skattesatser sker efter nytt resultat.

Energimyndighetens ställningstagande

Långsiktiga styrmedel

- Energimyndigheten förordar regeringen att snarast möjligast ersätta det nuvarande stödet genom skatteavdrag till förmån för ett långsiktigt, stabilt och förutsägbart styrmedel för biodrivmedelsindustrin. Dagens skattebefrielsesystem är varken stabilt eller långsiktigt då det har ett annalkande utgångsdatum, begränsar biodrivmedelsindustrins investeringsvilja, bygger på osäkra företagsrapporter och lägger grunden till mycket osäkra skattesubventioner som årligen kan förändra branschens marknadsförutsättningar.
- I avvaktan på styrmedel som ersätter nuvarande skattesubventioner, bör regeringen tydligt redogöra för samtliga aktörer hur statsstödet kommer att förändras framgent, i ett längre tidsperspektiv än till 2015 års utgång. Energimyndigheten vill betona vikten av att det skyndsamt ges besked om långsiktiga och ambitiösa styrmedel på drivmedelsområdet då det är helt avgörande för att nå regeringens ambition om en fossiloberoende fordonsflotta.
- I förslaget nämns att Sverige bedöms nå EU:s mål om 10 procent förnybart inom transportsektorn även utan FAME, vilket Energimyndighetens prognoser också pekar på. Regeringen bör dock inte enbart fokusera på

målet om 10 procent. För att nå regeringens prioritering och ambitiösa mål till 2030 och 2050 måste de fossila drivmedlen successivt ersättas av andra alternativ, bland annat höginblandade biodrivmedel. Energimyndigheten vill därför framhålla att det är viktigt att alternativa drivmedel som är helt eller delvis förnybara inte minskar i Sverige, utan tvärtom ökar. Förutsättningar för detta är en fortsatt ökad tillgänglighet och goda skattemässiga förutsättningar för befintliga och biodrivmedel under utveckling.

- Biodrivmedelsutvecklingen bör drivas mot högre användande av t.ex. andra generationens biodrivmedel (baserade på avfall, restprodukter, cellulosa, etc.), vilket sannolikt innebär att branschen måste göra stora investeringar i dyrare processer. En eventuell framtida kvotplikt bör därför utformas så att det stödjer och styr producenter mot en mer hållbar biodrivmedelsproduktion med en högre klimatprestanda förslagsvis liknande det kvotpliktsystem som godkänts och införs i Tyskland där kvotplikten snarare baseras på växthusgasreduktion än volym. Det skulle driva på teknikutvecklingen, gynna biodrivmedel från avfall, restprodukter och skoglig råvara och minska beroendet av livsmedelsgrödor samt garantera största möjliga växthusgasreduktion. En sådan styrning skulle också vara gynnsam för svensk produktion.
- Första generationens biodrivmedel (baserade på livsmedelsgrödor) är trots det ovan anförda en del av lösningen att nå målen. Energimyndigheten förespråkar att ett långtgående styrmedel, exempelvis kvotplikt, införs för att säkra måluppfyllelsen. Det är av stor vikt att ett mer robust och långsiktigt styrmedel införs för den svenska biodrivmedelsmarknaden; både eftersom det nuvarande statsstödssystemet inte är långsiktigt och bygger på årliga omfattande rapporteringar och skattebedömningar, men också eftersom nuvarande driftstöd inte kommer att få ges till livsmedelsbaserade biodrivmedel efter år 2020.
- Energimyndigheten anser att regeringen bör ta ett scenario i beaktande där de fossila referenspriserna ökar markant jämfört med de biogena. Ett sådant exempel skulle kunna vara om dieselpriiset höjs vid en ökad efterfrågan i samband med införandet av det nya svaveldirektivet. Detta skulle leda till ännu större överkompensation än den nu givna för FAME om dess produktions- eller råvarukostnader inte ökar under samma tidsperiod. Ponera att överkompensationen överträffar storleken som en fullständig energiskatt skulle kunna täcka. I ett sådant fall återstår endast att även belasta biodrivmedlet med koldioxidskatt för att undvika överkompensation, vilket skulle strida mot regeringens uttalade ambitioner inom energiskattepolitiken.

Reviderat statsstödsunderlag

- Under senare år har det framkommit att samtliga rapporteringsskyldiga företag inte alltid inser statsstödsrapporteringens relevans för den egna verksamheten. Detta speglas i kontakten med företagsrepresentanter och i det inskickade underlag som kommer in, vilket i sin tur påverkar underlagets kvalitet och tidsram, vilket Energimyndigheten ser som ett allvarligt problem. Trots att Energimyndigheten informerar, granskar, återkopplar, påminner och ibland ifrågasätter inskickat underlag är det mycket svårt att göra specifika kvalitetsbedömningar för varje enskilt företag. Utifrån ovan nämnda anledningar är det mycket viktigt att företagen är väl införstådda med sitt ansvar att säkerställa att deras rapporteringar är av god kvalitet och inkommer till myndigheten på utsatt tid.
- Kostnadsjämförelserna mellan höginblandade biodrivmedel och de fossila motsvarigheterna bör ses över i framtida rapporteringar för att säkerställa att hela kostnadsperspektivet i biodrivmedelskedjan täcks in, exempelvis investeringar inom fordonsflottan. Modellen har ursprungligen utarbetats inom regeringskansliet, och det är viktigt att den speglar verkligheten. Energimyndigheten vill därför föreslå att regeringen tar initiativ till att samla branschen för att säkerställa att samtliga kostnader ingår i modellen.
- Energimyndigheten framhåller att regeringen bör ta hänsyn till det reviderade underlaget som tagits fram efter det att utsatt inlämningstid gått ut. I det ursprungliga inlämnade materialet saknas ett företag medan ett annat enligt egen utsago skickat in felaktiga uppgifter. Enligt de nya reviderade beräkningarna, förekommer fortfarande överkompensation för både låg- och höginblandad FAME dock på andra nivåer än i tidigare inrapporterat underlag, se tabell 1 och 2.

Tabell 1. Reviderad kostnadsredovisning, låginblandad FAME.

Kostnadsposter, låginblandad FAME	Kr/l
A. Råvarukostnad	7,54
B. Arbetskraftskostnad	0,03
C. Kapitalkostnader	0,09
D. Bearbetningskostnader och övriga kostnader	0,87
E. Transportkostnader	0,08
F. Försäljning av biprodukter	-
G. Produktkostnad	8,62
H. Vinstmarginal	-
I. Energiskatt	0,28
J. Justering för energiinnehåll	9,51
K. Referenspris för diesel	10,65
L. Skillnad mellan biodrivmedel och fossila drivmedel (I-J)	-1,13

Tabell2. Reviderad kostnadsredovisning, höginblandad FAME.

Kostnadsposter, höginblandad FAME	Kr/l
A. Råvarukostnad	7,64
B. Arbetskraftskostnad	0,13
C. Kapitalkostnader	0,18
D. Bearbetningskostnader och övriga kostnader	0,98
E. Transportkostnader	0,34
F. Försäljning av biprodukter	-
G. Produktkostnad	9,27
H. Vinstmarginal	-
I. Energiskatt	0,00
J. Justering för energiinnehåll	9,91
K. Referenspris för diesel	10,65
L. Skillnad mellan biodrivmedel och fossila drivmedel (I-J)	-0,74

- Med anledning av att underlaget reviderats bör nya ställningstaganden göras för skattenivåerna för FAME. Energimyndigheten vill också framhålla vikten av att marginalen som bestäms för låginblandad FAME bör vara harmoniserad med den marginal som används för låginblandad etanol.

- Statsstödsrapporteringarna skiljer sig från år till år och har under de senaste åren ökat i omfattning i både storlek och arbetsinsatser i takt med att urvalet av företag och bränslen ökar. Energimyndigheten är bekymrad över att den utökade rapporteringen som Kommissionen kräver under 2015 kommer att innebära ännu högre arbetsbelastning för myndigheten och utökad regelbörda för företag jämfört med den redan nu tidskrävande statsstödsrapporteringen.

Skattebefrielse av syntetiska biodrivmedel

- Energimyndigheten har tidigare önskat prövning av avdragsbestämmelserna i lagen (1994:1776) om skatt på energi (LSE) gällande höginblandad HVO och ser därför förslaget om att HVO omfattas av samma skatteavdrag som andra höginblandade biodrivmedel som något mycket positivt.
- I och med förslaget för skattebefrielse av syntetisk biodiesel (HVO) vill Energimyndigheten framhålla att det krävs en viss proaktivitet från regeringens sida vad gäller lagstiftning för skattebefrielse av motsvarande biodrivmedelsalternativ även på bensinsidan. Regeringen föreslås därför se över om en motsvarande skrivelse i LSE för drivmedel med samma KN-nummer som fossil bensin, men med bioråvara, kan omfattas av samma skatteregler.

Beslut i detta ärende har fattats av ställföreträdande avdelningschef Paul Westin. Vid den slutliga handläggningen har därutöver juristen Andreas Kannesten, experten Emmi Jozsa och handläggaren Alesia Israilava deltagit. Föredragande har varit handläggaren Ellen Svensson.

Paul Westin

Ellen Svensson